

Пише: Борис Марцинкевич
понедељак, 20 мај 2019 15:26

Не смирују се политичке страсти око руско-европског гасног пројекта „Северни ток 2“. Политичари и лидери различитих земаља непрекидно нешто изјављују поводом њега, амерички Конгрес упутио је апел Европи да одустане од реализације СП-2, после чега је дисциплиновани Европски парламент брже-боље објавио позив сличног садржаја. Сваки такав информациони повод иницира јавне наступе аналитичара и политолога, а онда се све прелива на странице новинских портала, слаже у лавине речи, мишљења, расуђивања које је све теже разумети. Занимљиво је да скоро нико није обратио пажњу на чињеницу да у протеклих годину дана није било ни једног коментара о овој гунгули из компаније која се директно бави изградњом морског магистралног гасовода „Северни ток 2“.

Штавише, већина је убеђена да оперативно управљање реализацијом пројекта води Гаспром, што није истина. За овај пројекат компанија Гаспром формирала је посебну структуру – компанију Норд Стреам 2 АГ, чије акције су у стопостотном власништву руског концерна, а седиште регистровано у Швајцарској.

О компанији Норд Стреам 2 АГ (НС-2) се ретко пише, компанија не излази у јавни простор, она ћутке непрекидно гради, а са простора Балтичког мора долазе само сажети извештаји, једнолични као откуцаји метронома:

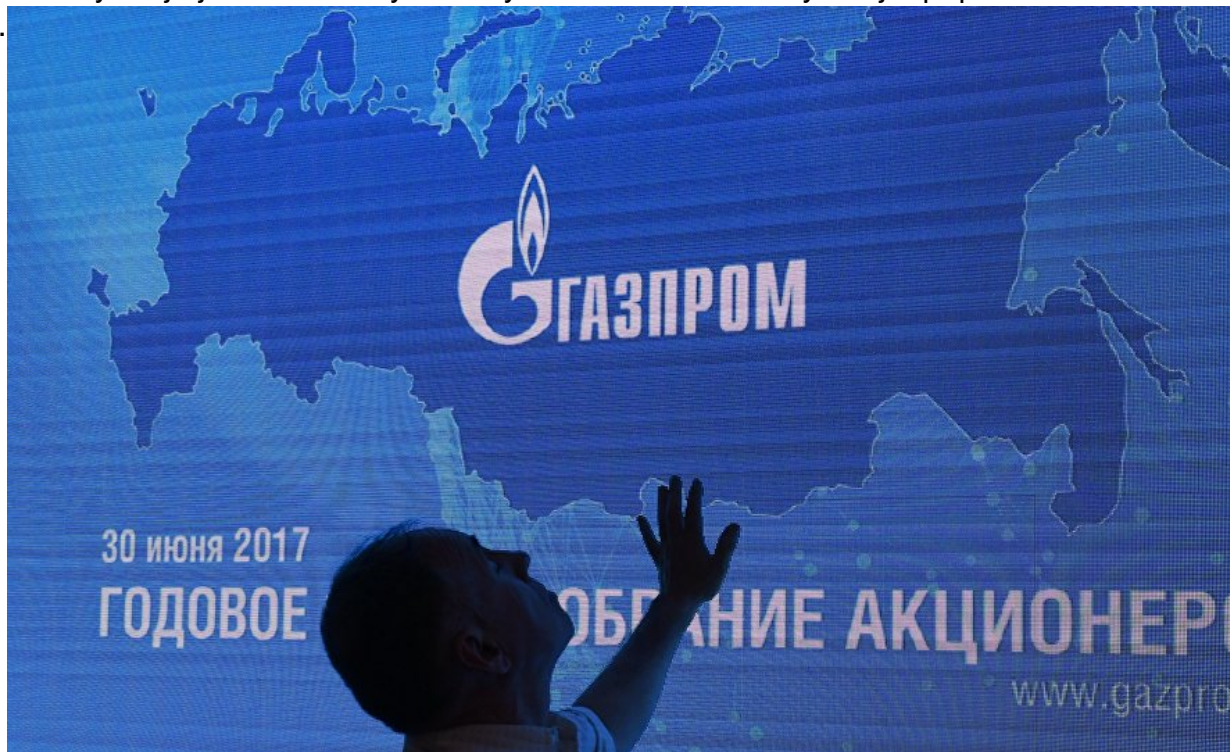
„Положено је 100 км гасовода, постављено је 200 км цеви, 300 км..., у приобалном појасу Немачке почео је са радом трећи специјализовани брод за полагање цеви ...”

Пише: Борис Марцинкевич
понедељак, 20 мај 2019 15:26

Зашто је то тако, зар је руководство НС-2 толико сигурно у себе да не види ни најмању потребу да било шта изјави поводом политичке гужве око пројекта којим се бави? Управо тако, само што овде није реч о некаквом неразумном самопоуздању, ствар је мало компликованија, посебно када се у обзир узме и инертност промишљања јавности.

Гаспром као својеврстан феномен

Државни концерн Гаспром формиран је пре него што је почело одбројавање нове фазе развоја Руске Федерације, али нама се чини да Гаспром „постоји одувек“. Гаспром је био и данас је вертикално интегрисана компанија, која самостално обавља комплетну делатност: самостално истражује нова налазишта, самостално развија и реализује пројекте који се односе на освајање налазишта, пројекте магистралних и дистрибитивних мрежа, самостално проналази потрошаче у иностранству и са њима потписује уговоре. Још једна посебност Гаспрома је у томе што је за све време његовог постојања контролни пакет ове компаније у рукама државе, што значи да се директиве председника Русије у компанији не разматрају, него извршавају. За нас су обе ове чињенице везане за Гаспромтолико природне и познате да никада не размишљамо о томе колико је ова ситуација јединствена у односу на све оно што се у овој сфери дешава у Европи и САД.

Либерална економија Запада

Доктрина либералне економије заснива се на основној премиси: приватни власник увек је ефикаснији од државе, приватне компаније брже реагују на промене на тржиштима, брже уводе техничке иновације, потпуније и боље излазе у сусрет захтевима потрошача. Стога се држава не би требала бавити директним пословним активностима, њен посао је да регулише тржиште порезима, царинама и различитим лиценцама и на тај начин осигурава висок степен конкурентности. А онда ће се све дешавати „спонтано“ – тржиште ће све то регулисати и ставити на своје место, елиминисати губитнике и оставити само најбоље, најефикасније, што ће свим потрошачима донети радост и благостање. Ову доктрину Запад и његови истомишљеници покушавају већ дуги низ година да наметну Русији, али су резултати далеко од очекиваних, јер јој се Русија опире.

У Европи, као и у Сједињеним државама одавно већ не постоји никакав отпор, овде је либерална економија одржала тријумфалну победу. Расправу о томе да ли је то добро или лоше и какве су перспективе такве победе оставићемо професионалним аналитичарима, економистима и политолозима. Ми ћемо само констатовати чињеницу да тренутно у ЕУ и САД не постоје државне компаније које послују на тржишту гаса. Изузеци су пољска енергетска компанија ПГНиГ и француска компанија ЕДФ, али за Пољску је овај изузетак привременог карактера, јер ће се њена компанија ускоро приватизовати. Ситуација са ЕДФ-ом је потпуно другачија: ова компанија поседује и управља свим нуклеарним и хидро електранама у Француској, због чега ни Европска унија, ни Европска комисија нису у стању да убеди Французе да је потребно у приватне руке предати нуклеарну, радијациону и еколошку безбедност земље. Законодавство ЕУ и САД нема механизме којима би се приватне компаније могле присилити на угрожавање сопствених економских интереса.

Структура Северног тока 2 - Nord Stream-2, Royal Dutch Shell, Engie

Пише: Борис Марцинкевич
понедељак, 20 мај 2019 15:26

Структура Северног тока 2 - Nord Stream-2, Royal Dutch Shell, Engie

Пише: Борис Марцинкевич
понедељак, 20 мај 2019 15:26

Структура Северног тока 2 - Nord Stream-2, Royal Dutch Shell, Engie

Пише: Борис Марцинкевич
понедељак, 20 мај 2019 15:26

Структура Северног тока 2 - Nord Stream-2, Royal Dutch Shell, Engie

Пише: Борис Марцинкевич
понедељак, 20 мај 2019 15:26

